

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hat óra . . . 5 K. — f.
Három óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
Nyitléri közlemények garmond
soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
összekötötésben levő hird. irodák
arrendjában részestülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetésokat, előfizetéseket s a reklámciókat a
kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Föltámadás.

Irta: Rassovszky Kálmán.

„Resurrexit, sicut dixit“, Alleluja!
Amint előre megmondotta, valóban föltámadott! S mert Jézusnak tanítványai hittek az ő föltámadásában, föl is támadt és ma husvét vasárnapján a föld egész kerekességén mindenütt vannak már, akik ünneplik a föltámadás nagy napját, Bármennyire is ostromolja a hitetlenség a vallást és a hitet, a krisztusi hit, a kereszténység, melynek alfája és ómegája a Názáreti, nem veszít, hanem nyer a maga jelentőségében, egyre több és több népre, egyre nagyobb és nagyobb területre terjesztvén ki működésének körét. — Ugyan mi lehet az oka mégis, hogy a vallás és hit ellen az ész, a fölvilágosodottság nevében, cégére alatt intézett támadások a kereszténység erejét, akcióképességét meg nem döntik?

Mi az oka, hogy a sok bűn és a visszaélés, amit a kereszt nevében követtek el, a vallásos érzés erejét meg nem bontják, a kereszténység hódító erejét nem csökkentik?

Nem más, mint a krisztusi tanokban rejlt benső isteni igazság és a martir-halál, amelyet e tanokért maga az Üdvözítő szenvedett s az a tömérdék üldöztetés, kínzás, vértanúság, melyet az ő hiveinek, követőinek elszenvedni kellett, amíg a kereszténységet igaz hittl a világi hatalom el nem ismerte.

A föld nagyjai, hatalmas urai, eltűnnek a föld színéről, amikor órájuk elérkezik, temessék bár elpusztíthatatlan sziklasirba, piramisok alá, a sirban maradnak s nem támadnak föl többé soha! De aki túrt és szenvedett, meghalt, egy szent eszméért, hiába tesz sirba, hiába tesznek rá óriási követ, hiába őrzi katonaság, hogy onnét soha ki ne jöhessen: föltámad az, mert szenvedéseinek emléke ott él a szívek mélyén s diadalmasan emelkedik ki a legmélyebb sirból is, hogy elinduljon világhódító útjára.

A sokat szenvedett, meggyalázott, megcsúfolt és eltemetett Krisztus is föltámadt s ma milliók ünneplik az elhagyott mestert, millió szív emelkedik az eget Urához a mély értelmű szózatra: resurrexit!

Az emberi élet véges: születünk, meghalunk, közben élünk, rövidebb, hosszabb ideig. Véges az egyén, az egyed élete, de halhatatlan és örök az emberi munka: szellemi épügy, miként a testi. — Egy örökké tartó folyamat, mely az első emberpárral

kezdődik, hogy tartson a világ végéig, az utolsó ember haláláig. Valóságos örökké mozgó gép, mely megállás nélkül zakatol, hogy küzdelmek árán, verejtekén, holt testeken keresztül szolgálja a fejlődést, a haladást.

Emberi munka eredményei a kelet piramisai, melyek évezredek zivatarain, viharain keresztül itt maradtak közöttünk, hogy lettünk világok kultúrájára emlékeztessenek. Emberi munka eredményei, emberi lélek produktumai: Homeros bájos eposzai, Horácius fölséges ódái, Ciceró remek beszédei, Tacitus mélységes tartalmú történelmi, melyek igazi szépségükkel, tökéletességükkel még ma is megragadják lelkünket, tanítanak, neveinek bennünket.

A lettűnt évezredekre visszatekintve, tagadhatatlan a haladás, fejlődés a tudományok terén, de kétségtelen az emberi ész, a szellemi munka dekadenciája. Ugyan miért? Mert nem törődünk a testünkkel. Elhanyagoljuk egészségünket, elfeledjük a régiek tanítását, hogy: mens sana in corpore sano.

Helytelen a nevelési rendszerünk is. Mikor az életbe kilépünk, dolgozni akarunk, mikor megkezdődik a küzdelem az étellel, már fáradtak, kimerültek, idegesek vagyunk, elfásult a lelkünk is, igazi nagyot, jelentőset alkotni nem tudunk.

Az életet túlságosan anyagias szempontokból fogjuk föl. — Érdek, haszonlesés, könnyelműség volt mindig, tagadhatatlan s lesz ezentúl is, a többi rossz emberi tulajdonságokkal együtt. De sohasem volt olyan kor, szak az emberiség életében, hogy kizárólag az érdek, önzés irányította volna az embereket cselekedeteikben.

Eszmékért lelkesültek, eszmékért küzdöttek, haltak meg. Az eszmékért való harc eredményezte a haladást, fejlődést. Az emberek éltek, küzdöttek, harcoltak, vértanú-halált haltak a közügyekért, elveikért, meggyőződésükért. — Az első keresztényeket a katakombákba s onnan a cézárokat vadállatai közé, hitük, meggyőződésük állította.

A magyar szabadságharcok hőseit, a hazának, a szabadságnak szeretete vitte csatába, a halálba, a vérpadra.

Ki az, aki ma halni kész a hazáért? Ki akar ma őszinte odaadással dolgozni a közért? Ki áldozza föl má életét, vagyonát, minden kényelmét egy szent eszméért?

Sivár önérdéket látunk ma mindenfelé. S ehhez még közönyösség,

fásultság, nemtörődés, kedvetlenség is járul. Az igazi lelkesedés kialudt, az eszmék elhalványodtak. A közélet fórumai telve vannak szennyel. Az emberek nem őszinték, álarcban járnak s ha kell, az álarc is változik.

Nagy ünnepen egy pár pillanatra elhallgat a vásári zaj, Kifáradt, kimerült agyunkat megpihentetjük, kissé magunkba szállunk Elmélyedünk . . . Gondolkodunk . . . Bárcsak megszivelné, megérezné és megértené mindenki a husvétii ünnep szépséges tanításait, levonná tanulságait!

Husvét az Ur fényes ünnepe! — Azé az Úr Jézusé, aki kereszt-halált szenvedett a kalvárián, hogy megváltsa a világot. Keresztre feszítették, mert nagyon szeretett, jobban szerette az embereket, mint saját magát. — Meghalt, de föltámadt! Igen, mert az eszme föltámad, azt megölni, eltemetni nem lehet.

Bárcsak hozna a föltámadás nagy ünnepe nemzetünknek is már föltámadást! Több szeretetet. — Több érzést. — Több nemzeti tartalmat. — Nagyobb elszántságot és lelkesedést. — Több önzetlenséget, mindenkifölött pedig tisztább és önfeláldozóbb hazaszeretetet!

Szündei tanfolyamok.

Mint az előző években, úgy ez idén is többféle tanfolyam nyílik meg, különböző állásu egyének számára. A legtöbb tanfolyam azonban tanítók részére van rendezve. Akik az iparos, vagy a kereskedő-tanonciskolánál tanítanak, azok részére a tanfolyam látogatása kötelező; sőt meg erősítésre is csak az itt nyert bizonyítvány alapján számíthatnak az illetők. A tanítóknak ily nyári kurzusra való jelentkezésük tehát nem privát passzióból, hanem az iskola érdekében történik. És itt nem szórakozás, hanem komoly és nehéz munka jut osztályrészül a tíz hónapra fásztó munka után pihenésre vágyó tanítóknak, ahol bőséges alkalmuk nyílik hatványozott mértékben átélni a 20—30 év előtti diákkor összes izgalmaikat. E óadások hallgatása délután 7—1-ig, délután pedig 3—5-ig. Az előadottakról azután szó- és írásbeli vizsgát kell tenniük a tanfolyam hallgatóknak. És mikor mindezt? A legmelegebb nyári hónapokban.

A szelid és jámbor tanítói tanfolyam alatt tulajdonképpen a legszigorúbb tanítói manővert kell érteni. Bár a képesítés megszerzése — mint említve volt — kötelező, azért a miniszter mégis csak korlátozott számban (20—20) vesz föl hallgatókat.

A tanfolyamra fölvevett tanítók az államtól 100—100 korona segélyben részesülnek.

E 100 korona azonban a mai drága megélhetési viszonyok mellett oly csekély, hogy abból az illető összes kiadásait semmiképen sem fedezheti. Ez okból az iskolafenntartók — városok, községek — szintén legalább *ennyivel* szoktak hozzájárulni a tanfolyamra felvett tanítók segélyezéséhez. Sőt ily esetben többnyire a kereskedelmi és iparkamarák is támogatásban részesítik a kerületükhez tartozó iskolák tanítóit.

A tanügyért oly sokat áldozó Léva város közönsége sem akart sírkemenné lenni, midőn az 1907—1908.-ik tanév végén, három tanítójának a tanfolyam költségeire 100—100 koronát szavazott meg, amely kiegészítő összeg az illetőknek annál inkább jól esett, mivel közülük kettő *államsegély nélkül* vett részt a kurzuson.

Sajnos azonban, hogy a város emez adományát néhányan, a tanítótság ismert *jóakarói* körül nem a legjobb szemmel nézték és eléggé erélyes hangon tiltakoztak e hallatlanul könnyelmű költsékezés miatt. És ami legbántóbb volt, ami a felhányortogott segélynek nagyon is keserű utóíz adott, az annak konstatálása volt, hogy e panaszhangozók azoktól eredtek, kik bőven hullatták hajuk szálát a tudományokért s akiknek bőséges alkalmuk nyílt arra, hogy a tanítók munkájának eredményéről közvetlenül szerezzenek meggyőződést.

Ne feledjük, hogy az adózó polgárság zsebéből a tanügy oltárára adott minden fillér, elébb vagy utóbb, de kamatostól együtt megtérül. Bármily téren helyén valóbb a takarékoság mint itt; ezt csak az nem látja be, aki nem akarja. De, hogy mennyire méltánytalan dolog volt annak idején a vétókiáltás a város közönsége által készeleggel nyújtott tanfolyam-segély ellen, ezt nagyon könnyű bebizonyítani az alábbiakban.

De ne beszéljünk itt azután holmi erkölcsi hasonról és ne nevezzük a telpa-

naszolt 300 koronát *szellemi tökébefektetésnek*, hanem e helyett, — mint mondani szokás — helyezkedjünk reális alapra és beszéljünk a számokat.

Léva városa a saját iparos-tanonciskolája költségeinek fedezésére az államtól 1908.-ig évi 1200 korona államsegélyt kapott. Ennél egy fillérrel sem többet az iskola fennállása óta.

A tanfolyamon, a saját költségén és a város által adott 100—100 kor. segéllyel résztvett két tanító, a tanfolyam *sikerés* befejezése után, azonnal jelentkezett a vizsgálatokon cenzorként szereplő *Mártonffy Márton*, udvari tanácsos, iparoktatási főigazgatónál, akihez a tanítók egyike, így szólt: Méltóságos Uram, mi *lévai* tanítók vagyunk... Tovább nem folytathatta, mivel *ömlétség* közbevágott s azt mondta: „A többi már ugys tudom. Az urak nem kaptak államsegélyt és azt — természetesen — szeretnék megkapni. Nagyon sajnálom, de erre a céra már egy fillér sem áll rendelkezésemre... De tudják mit, én az urakat másképen nem kárpótolhatom, mint úgy, hogy ha a jövő évben Léva városának adandó államsegélyt 200 koronával felemelem, oly célból, hogy a többletet önöknek adja.“

És ez *igy* is történt. Az 1909.-ik évre, az eddigi szokástól eltérőleg, már nem 1200, hanem 1400 korona államsegélyt kapott a város, oly célból, hogy a 200 korona többletet a tanfolyamon résztvett két tanító részére kiutalványozza. Ezt ugy eszközölhette a főigazgató, hogy a 200 korona többletet valamely más város államsegélyéből levonta, vagyis 200 koronával kevesebbet utalványozott részére. És nehogy az ily módon megcsontított államsegélyű város magisztrátusa azon törje a fejét, hogy miért kaptak az 1909.-ik évben 200 koronával kevesebbet, mint azelőtt; *ömlétség* — következetes akarván maradni — a 200

korona többletet a városnak gavallérosan meghagyta és azt résszre azóta is hiány nélkül, pontosan kiutalványoztatja.

Tehát valójában így fest az a megpanaszolt és felhányortogott segélyezés. A városnak nem kára, hanem határozottan haszna van belőle. A 200 korona többletet a két tanító közbenjárása nélkül a város nem kapta volna meg. Már pedig ez 10 éven át 2000 korona; ez pedig olyan összeg, amelyen a város minden tanítóját *kétszer* is elküldheti tanfolyamra és még *azonfelül* is marad neki vagy 600 koronája.

Ez eset óta a tanonciskolák tantesztületének tagjai közül már többen feláldozták szűnidejüket és elvégezték a tanfolyamot anélkül, hogy a várostól egy fillérnyi támogatást kértek, vagy kaptak volna. Inkább a családjuktól vonták el azt az összeget, amelyet a tanfolyam költségeire ráfizettek; nem akartak panaszos kenyeret enni; ebből már ugys jutott nekik elégszer. Nem volna tehát méltánytalan, ha ezt a 100—100 kor. összeget az erre illetékes kollégáim a várostól utólagosan megkapnák. Hisz bőven futja a 200 korona többletből, amelyet több, mint valószínű, hogy azért hagytak meg, hogy a városnak e céra felezetül szolgáljon.

Tehát mindebből kitűnik, hogy ismert jóakaróinknak közvetlenül ugyan a *főlöleges pénzkidobálás*, de közvetve mégis csak ellenünk intézett támadásai mennyire alaptalanok. Vagy miért kívánhatjuk, hogy épen a mi nagylelkű *jóakaróink* irányunkbani viselkedésükkel csófoljanak rá a már nagyon is ismert „*Quem dii oderunt*“-féle közmondásra?!

Ghimessy János.

Magyarország szénkészlete.

A jövő évben Kanadában tervezett nemzetközi geológiai kongresszus alkalmából a Földtani Intézet kimutatja, hogy Magyarországon a szénbányászkodás 1765-ben kez-

T A R C A.

Feltámadunk!

Vallás, törvény s természetismeret
Tanítja: él, ki munkál és szeret.
Nemes erkölcs kit holtig ékesi,
Az itt e földön semmit sem veszít.
Rögök közé kerüljön teste bár,
A sír számára nem lesz véghatár;
Feltámad az.

Ki a kevésen váltig hű marad,
Verejtékével jót vet és arat,
Ki végigjár csak egy Kálváriát,
És testvérnek tart koldust és királyt,
Ki beteg s nyomorultot segít,
S szépen megosztja szíve részeit,
Feltámad az.

Aki nem szolgál önző célokot,
Mást nem irigyl s boldogít sokat,
Ki vak sötétben fátkya-képen ég,
Fenkölt eszméért fokról-fokra lép,
Kinek honáért forró vére hull,
S hantján a hála rózsaként virul,
Feltámad az.

Kiknek vezérünk a nagy Messiás,
Miránk, hivatke őröz szem vigyáz,
Szent kéz vezet éltünknek ósvényén,
S szívünk a hitben nem marad szegény.
Elbukhatunk, takarhat sírfedel,
E szóban lelünk igazságra lel:
Feltámadunk!

Tóth István.

A pápa husvétja.

Mikor a harangok igazán Rómába mennek.

Del Sarto József, Velence bíboros pátriárchája, nem örült meg neki, midőn a hatvankét bíborosból álló konklave öt választotta meg, több mint kétharmad többséggel pápának 1903. augusztus 4-én. A választás folyamán kétszer is kérte — mert csak a negyedik napon vezetett a választás eredményre — bíboros társait, hogy ne válasszák öt meg s midőn ez a Rampolla ellen előterjesztett bécsi vétó következtében — mégis megtörtént, meghatottóságában könnyekre fakadt. A kik ismerték Sarto érzelmeit, azok tudják, hogy e könnyeket nemcsak az óriási megtiszteltetés csalta szeméibe, hanem a válás fájdalma is, vagyis az a tudat, hogy Velencét, melynek népét 1893. óta, amikor oda pátriárchárává nevezte ki XIII. Leó, annyira megszarotta, most el kell hagynia. De még csak vissza sem mehet többé, hogy elbucsuzzék hivatól.

És csakugyan, pápasága első pillanataiban éreznie kellett már a nagy méltóság súlyos terhét: a vatikáni fogságot. Nem volt még 12 óra, mikor Macki bíboros a Péter-templom külső erkélyéről kihirdette a világ legnagyobb terén nyússzó ember-tömegnek, hogy ki lett az új pápa s midőn ez 12 óra tíz perckor megindult, hogy első áldását adja a népre, — ösztönszerűleg szintén a külső erkélyre tart menni, de

Oregia bíboros figyelemstette a súlyos politikai következményekre. X. Pius erre megfordult s a templom belsejében levő erkélyről osztotta első áldását. Így tett XIII. Leó is, mert a pápának Róma, mint az olasz királyság fővárosa, felé eső erkélyen való megjelenése azt jelentette volna, hogy a pápa nem tekint többé magát a Vatikán foglyának s elismeri az olasz királyság uralmát az örök város fölött. Velence iránti rokonszenvét astán assal fejezte ki az új pápa, hogy a velencei pátriárchátust megtartotta magának s delegátus által végezteti a velencei egyházugyeket. A Pius nevét is Velence iránti kegyeletből vette föl, hogy ős elődjét ugyanis, skit Velencében választottak pápának, VII. Piusnak hívták.

X. Pius azóta is számtalanszor kívánczolt vissza Velencébe s valóságos kísérleteket tett arra nézve, hogy nem lehetne-e neki valamikép ellátogatnia oda. Nagyrészt talán erre is vezethető vissza a pápasága óta határozottan észlelhető kösüledés az olasz államhatalom felé. Megválasztásakor is már sokan reményeket fűstek ahhoz, hogy ő talán véget vet a Quirinál és Vatikán közti ellenséges viszonyoknak, mely immár 42 év óta áll fenn. A pápa e tekintetben való hajlandóságának azonban utjában áll a hagyomány s a bíborokok többségének, főleg pedig Rampollának engesztelhetetlen álláspontja. Így a sok száz millió katolikus legfőbb atyja és feje sse-

dődött és pedig a Fertő-tóhoz közel fekvő Brennbérg községben, a mely telepet azóta mindmáig folytonosan művelnek. 1800-ban 7734 tonna szénét szállítottak Bécsbe. A szénbányászok második időszak a 1831-ben kezdődik, a Dcnagőzhajórási megindításával. A Pécs vidékén, majd a Salgótarjánban nyitott szénbányák mind több és több szén termelnek, úgy hogy az 1831-től 1866-ig terjedő második időszakban összes szénbányánk 7,900,600 tonna szénét szolgáltattak. A harmadik időszak 1867-ben kezdődik a mindmáig növekedő közszentermeléssel folytatódik. Papp geológus szerint, a ki az intézet munkálatait készítette, az 1867-től 1910-ig vett harmadik időszakban Magyarország összes széntermelése 167,441,636 tonnára rug. Mindezeket összegezve, Magyarország eddigelő 1765-től 1910-ig 174 880,923 tonna ásványzenet bányászott ki 1,365,577,308 korona értékben. Az 1910. évi ásványzenetermelés 538 régszögkilométer nagyságú adományozott területen 9,036 268 tonnára rugott 88,172,802 korona értékben, tehát ez az egyévi termelés másfél millió tonnával több, mint az 1765-től 1866-ig terjedő száz évnök összes termelése. A jövőben várható Papp becslése szerint: Magyar-, Horvát- és Szlavonországek területén az 1416 régszögkilométer kitévő szénvidékről 1,716,704,418 tonna ásványzenén. Ha az utóbi évek termelését tekintjük, azt látjuk, hogy az ásványzenetermelés évenként fél millió tonnával emelkedik. Ha a jövőben is fél millió tonnával emelkedő termelést tételünk fel, úgy az 1716 millió tonna szénkészletből az 1978. évben már mi sem marad.

Különfélék.

— **Husvét.** A nagyhétnek szívet-lelket szomorúságba ejtő tús napjai után im eljött a husvét örömtünnepe. A bubánat napjai után a békesség szent napja. Gondolatok kelnek életre e napon a szívbén, gondolatok a szomorúságról és a békességről, a bűnről és a bűn kiengeszteléséről. Oda zárandokolunk a Golgotha keresztjéhez, szívbén, lélekben összetörve, leajjva, megszorodva, — hogy aztán annál édesebben essék, annál vigasztalóbban hasson a

gényebb legutolsó hívenél, mert annak szabadságában áll oda menni, ahová szíve vonzza és az, akinek áldása millióknak hoz megnyugvást és boldogságot, az nem mondhatja magát boldognak!

Am a jólelkű, a finom érzésű, a szenvedő pápának, aki nem a politikában és a világi uralomért való harcban nagy, hanem a hit megerősödésében, — ime, vigasztalására siet most az — olasz állam. Hálából történik az egész, hogy a pápa a mult évi olasz nemzeti ünnepet oly kevésbé zavarta, amint csak tőle telhetett a Oaszországok Törökország ellen indított háborujában is nem pápai, hanem olasz hazafiúi álláspontra helyezkedett. Az olasz államhatalom lehetővé teszi azt, hogy a pápa imét Velenczébe képzelhesse magát, sőt részt vehessen a szó teljes értelmében a velencei Campanille újra fölzentelésének ünnepén.

Igen, részt vehet a pápa abban az ünnepeben, midőn a Szent Márkus-téri harangok, az ő kedvelt harangjai újra megszólalnak, anélkül, hogy megszögné az egy házi tilalmat a megalázná magát, anélkül, hogy kimozdulna vatikáni számkivetéséből! Hallani fogja a velencei harangok búgó zenejét, melynek hangjai azóta is mindig a fülében csengettek, de nemcsak képzelésben, hanem a valóságban. Mert csoda történik. A harang-legenda, a nagypéntekre Rómába vándorló harangok legendája megélevedik és a velencei Márkustéri haran-

feltámadás dicsősége, öröme. Szokás az öröm ezen a napon . . . Nem, nem szokás, lelki szükség . . . És mégis, mi haszna benne a szegény magyaroknak? Hol a szívbeli béke, hol a megnyugvás? Ezredévet ért nemzet ezredéves szenvedéseit, lesz-e örömap, mely busásan megfizesse, megnyihassa? És ha lesz, vajjon mikor? Visszaszáll a lelkünk egy tavaszba . . . Abba, amelyik idestova két ezredéve, hogy látta a Megváltó dicsőségét . . . Az volt a tavasz . . . a megváltás tavasza . . . Széiben illatoztak a virágok, üdűbben zöldeltek a pálmák és boldogan reszketve hajlott le a fű az Ó léptei alatt . . . Kimondhatatlan vigasság szállta meg a természet lelkét és egekig ért a hozsánna, az alleluja. Érezte a föld, ez az érzéketlen csillag, hogy a napok napja, a világok fényessége tiszteli meg életével és szenvedéseivel. És a merre járt és a merre ment, fényesebb lett ez a halvány bolygócsillag és ahol tekintését végighirdozá, feléledt ott, megszületett ott a béke, a boldogság, a szeretet. Azóta, hej azóta odalett a béke, oda a boldogság . . . és ha tudni akarjator, mi a nagyhét igazi fájdalma, hát ez az. Az, hogy az emberek meg akarják vetni az Isten békéjét, szeretetét. Az, hogy az emberek el akarják pusztítani az Üdvözítő legszebbik örökségét, a felebarátai szabadságát. És ennel a szónál eszünkbe jut az a másik, nagy dicsőségű tavasz, amikor lángolt a kebel, dörögtek az ágyuk és folyt a vér, a magyar szív vére. Dicsőséggel teljes szomorúság volt az I Verbe fojtott erőszak, lerázott láncok és összetört bilincsek a diadal jelei. S mint azon a másik tavazon az Istenember vére-től ázott és megtermékenyült a föld, úgy nedvesült a magyar hősök vérével a magyar föld negyvennyolc tavaszán. S amint a Megváltó vére-ből és szenvedéséből megszületett a világnak annyi nagy eszménye, a béke, a szeretet, úgy kelene minden nemes, nagy ünfeláldozásból az igazság diadalának megszű etnie. Oh, te negyvennyolcnak dicsőséges tavasza, mikor sarjad ki a vér-áztatta földből az igazi szabadság virága, a békesség örökzöld olajfa? Mikor jön el a mi vertanunk feltámadása, lelkesítő eszméik végső diadala? Ne panaszkodjunk! A husvét szent békessége, ha szívünkbe lépődzik, rátalál ott testvére, a szabadság

gok csakugyan Rómába vándorolnak, be a Vatikánba, a Szent Péter templomába, hogy ott végtelen gyönyörűséget okozzanak egy melegsívű pápának, varázslatos hangjaikkal boldog, földöntúli boldog álomba ringatva annak lelkét pár pillanatra . . .

Nagy poéz s, gyönyörű költészet van az olasz kormány ezen elhatározásában, hogy április 25 ikén, midőn a Campanille harangjai megszólalnak, telefon-dróttal kötetni össze azokat a Vatikánnal, hogy a pápa a szó teljes értelmében gyönyörködhessek kedves harangjai zugásában. Ez az egyszerű, igazi emberi vonás, ez a semminek látszó dolog is nagygyá emeli X. Pius pápa alakját minden érző ember szívében. És hogy mennyire betölti a rab pápa lelkét ez a látsszólagos semmisség, mutatja az, hogy a szent atya a fölzentelési ünnepre már latin nyelvű himnusz is irt, amit Perosi fog megzenésíteni s először ott a beszentelésnél fogják előadni.

És a pápa néhány pillantra ember, néhány pillantra szabad és boldog lesz. Az ismerős harangok kongása fülébe varázsolja a tenger morajlását is, mely után anyira vágyódik és földézi emlékében a régi édes emlékek sokaságát, mikor még ő is szabad, gazdag és boldog volt — nemcsak pár pillanatra.

Ah! Az az imádság, mely akkor fakad majd a pápa szívéből, az lesz igazi pápai áldás. És az április 25-iki rövidke ünnep, az lesz a pápa — igazi husvétja!

fesledő virágaira. És hagyjuk őket növekedni. Az Isten békességét és a szabadság békességét. És ha rajd valaha szépséges virágba szökkennek, mindenképpen csodálni fogják őket; és az lesz a husvét, az igazi megelégedés, békesség és szeretet szívet-lelket örömbé borító, szépséges ünnepe!

— **Főispánunk Léván.** Keltz Gyula főispán, — mint értesülünk, április hó első felében fogja Léva városát meglátogatni, hogy bennünket is megismerjen s Léva városának ügyei, fejlődése iránt magának alapos tájékozást szerezzen. Léva város vezetői férfiai a héten *Bódogh* Lajos polgármester elnöklete alatt értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a vármegye főispánját Léva város polgárai méltó díszel fogadják. Tiszteletére a képviselőtestület díszközgyűlést tart, a polgárság pedig társas ebédet rendez.

— **A tanítóképző hangversenye.** Lapunk előző számában már említettük, hogy a tanítóképző-intézet tanári testülete és ifjusága folyó évi április hó 10-én, a városi vígadóban, az intézet segélyző egyesülete javára táncsal egybekötött hangversenyt rendez, amelynek rendező bizottsága e napokban küldötte szét a meghívókat s egyuttal mindent elkövet, hogy az érdekes műsorból álló hangverseny fényesen sikerüljön. Kezdeté pont fél 9 órakor. Beléptidij, valamint karzatjegy 2 kor., családjegy 5 kor. — A hangverseny műsora: 1. Megnyitózene. Örvhangok. Rózsavölgyitől. Előadja az ifj. zenekar. 2. A szellőhöz. Dr. Horváth Ákóstól. Előadja az ifj. énekkar. 3. a) Románé: P. Tschajkowskytól. b) Fantaisie-Imromptu. Fr. Chopintól. Előadja Kleiszner Pál. 4. Nem jut eszébe. Vigjáték 1 felvonásban. Fordította Hegedüs Jenő. Személyek: Ragacs Adám könyvkötő Flórián Traján. Sára felesége Jaross Margit. Zsófia leányuk Frecska Aranka. Misi inas Skoff Gyula. Csendes Károly tanító Szabó György. 5. Kossuth fia, induló Linka Camillától. Előadja az ifj. zenekar.

— **Közgyűlés.** A Barsamegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 30-án mához egy hétre, délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyszorozata: 1. A cukoripar-termező szövetség megalakítása. 2. A G. E. O. Sz. által összeállított s a vármegyei gazdasági egyesületek által elfogadandó alapszabály ismertetése.

— **Tenestély.** A Bethlen Katalin nőegylet ma egy hete a ref. iskola nagytermében tartott tenestélyt igen szépen sikerült. Nagy közönség hallgatta végig a szépen összeállított műsort, mely a lelkes biblia-magyarazatával kezdődött. A leányiskolai növendékek több verset, egy énekes daljátékot és egy valóságos szindarabot adtak elő. Mondanunk sem kell, hogy a kedves kis szereplőknek sokat tapsolt a közönség. A szereplők valamennyien meg is érdemelték, mert kivétel nélkül ügyesek és kedvesek voltak. Ezek: Kosmók Sárka, Irénke és Böske, Madarassy Sárka, Tóth Juliska, Oszvald Gizella, Béres Margit és Aranka, Szentimrey Karolin, Gál Olga, Margit és Aranka, Akúcs Margit, Tóth Eszter, Hegedüs Emilia, Korpás Juliska, Seilvács Ilonka, Horváth Karolin, Szalay Irén, Guba Irmuska, Tatár Etelka, Patay Juliska. A műsor végén teát szolgáltak fel, majd pedig alkalmi tombola-játék volt, melynek tárgyait jótékony nők adományozták.

— **Előléptetés.** Örömmel értesülünk, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság igazgatósága *Madarassy* Istvánt, a Társaság lévai főügynökségének helyettes titkárát, a főügynökség titkárává, — *Ortvann* Fidélt pedig másod-titkárrá léptette elő. — A főügynökség ezen kiváló és előzékeny modoru két tiszviselőjének megérdemelt kitüntetéséhez mi is őszintén gratulálunk.

— **Táncestély.** Az Erzsébet Filler-egylet leány-tagjai folyó hó 23-án, ma, a városi vígadó nagytermében — a leány-önképzőkori könyvtár alapja javára műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendeznek, amely az érdeklődés után itélve, szép sikerrel fog végződni. Az estély mű-

sora: 1. *Prélóg*. Schönfeld Arontól. Elmondja: Steiner Vali. 2. *A próba*. Páros jelenet. Dr. Vrabély Armandtól. Előadják: Kempfer Aranka és Takács Samu. 3. *Sári néni*. Vígjáték egy felvonásban. 5. *Herzka* Erzsike Nagy Artúr szongorakidre mellett két darabot fog énekelni.

— **Választmányi gyűlés.** A Barsvármegyei Ált. Tanító-egyesület választmányára folyó hó 27.-én délelőtt 10 órakor, Léván, a József Főherceg Tanítók Házában választmányi gyűlést tart, melyen a tagokon kívül az érdeklődő tanügybarátokat is a legszívesebben látják.

— **Kinevezések.** A kereskedelemügyi miniszter a lévai m. kir. posta- és távirádihivatal személyzete közül *Hochfelder Erna* II. oszt. postakészenlő I. osztályu kezelőnővé, — *Szudi Imre* és *Tóth Zeigmond* II. oszt. távirádi vonalfelügyelőket pedig I. osztályu felügyelőkké nevezte ki.

— **Eljegyzés.** *Liska Sándor*, az Elő Magyar Általános Bistosító Társaság tisztviselője folyó hó 16.-án jegyezte el Szédon öavegy *Mocsy Károlyné* kedves leányát, *Irénnét*.

— **Tanügyi hírek.** Az esztergomi főegyhásmegyei hatóság *Kerentay Sándor* kistapolosányi tanítót jelenlegi állomáshelyére kántorrá nevezte ki. A közoktatásügyi miniszter *Kántor István* barszfaisi tanítónak fizetés-kiegészítési államségélyt engedélyezett. Megválasztatták és állásukban egyháshatóságilag megerősítették: *Kucsera Gyula* nagysallói, *Klacsánszky János* csatai, *Krupcsó Mária* alsópélli tanerők.

— **Elloptak három lovat.** Garamszentgyörgyön e napokban *Molnár János* istállójából két, *Béres János*éból pedig egy lovat loptak el még eddig ki nem puhatolt tolvajok, akik egyuttal *Kecskés Mihály* udvaráról elvittek egy, asnap vásárolt új kocsit, abba fogták a lopott lovakat s úgy eltűntek, hogy a csendőrség még mai napig sem jutott nyomukra.

— **A tartalékosok katonai szolgálata.** A hadügyminiszter a monarchia császári határainak összpontosított haderő összes csapataihoz elküldte a behívott tartalékosok szabadságolására vonatkozó rendeletet; egyuttal gondoskodás történt, hogy hasznatazásokra kellő számú vasuti kocsik álljanak rendelkezésre. Egy másik rendelet a most teljesített szolgálat beszámítására vonatkozik. Nevezetesen ez a szolgálat egy fegyvergyakorlatnak számít, de ha az aktív szolgálatban töltött idő 28 napnál több, a második fegyvergyakorlatba számítandó be. Két hónapi szolgálat minden további periodikus fegyvergyakorlat alól mentesít.

— **Léváról Vácra ment meghalni.** E hó 18.-án — mint a *Váci Hírlap* írja — reggel öt óra után a Vác közelében levő 158. számú őrház mellett halálra zuzott a vonat egy embert. A vonalfelügyelő találta meg a rettenetesen megsebesített embert s azonnal értesítette az esetről a rendőrséget, amely a városi kórházba szállította őt, ahol reggel 8 órakor meghalt. Egy jegyzőkönyvet találtak nála, melybe írónnal jegyezte fel végső rendelkezését. A könyvecskébe ez van írva: „Meg kell válni az élettől, ki megtalál, temessen el. Református vagyok, Léván laktam, az ottani halottas társulat fedezze a temetési költségeket. Neven *Tóth András*”. Hulláját e hó 20.-án Lévára szállították s itt temették el.

— **A temetkezési egyesületek megrendszabályozása.** Az új biztosítási törvénnyel kapcsolatban, a elügyminiszterium tervezetet készít a temetkezési egyesületek megrendszabályozására. A törvébe vett rendelkezések szerint ezen egyesületeket rendes halálesetre szóló biztosítási intézeteknek fogják tekinteni és megkövetelik tőlük a rendes biztosítási alap kimutatását. Ha ilyet nem fognak tudni felmutatni, akkor azokat egyszerűen feloszlatják. A biztosítási törvény szerint a megmaradó temetkezési és leánykiházasító egyesületek is az országos biztosítási hivatal felügyelete alá fognak tartozni.

— **Vadászok figyelmebe.** A beügyminiszter egy felmerült esetről kifolyólag elvi határozattal kimondotta, hogy a megsebzott, valamint a meg nem sebzott vad-

nak idegen területen való üldözése az engedély nélkül való vadászás tényálladékat foglalja magában és mint ilyen vadászati kihágás képez.

— **Molnárok továbbképző tanfolyama.** A magyar kir. technológiai iparmuseum a kereskedelemi miniszter megbízásából malomtulajdonosok részére ipari továbbképző tanfolyamot szervez. A tanfolyam május hó 1.-én, délelőtt 9 órakor nyílik meg; az előadás május 2.-án reggel 8 órakor kezdődik. A tanfolyam 6 hétig, vagyis június hó 12.-ig tart. A tanfolyamra elsősorban malomtulajdonosokat vessenek föl, továbbá malomipari tisztviselőket, fő- és almolnárokat és malomgépezéseket. Feltétel meg, hogy az illetők a malomipart gyakorlatilag ismerjék (bizonyítvány malomban való alkalmazásról) és tudjanak jól írni, olvasni és számolni. Bővebb felvilágosítással az érdeklődőknek szívesen szolgál a besztercebányai kereskedelemi és iparkamara.

— **Vitriol-dráma.** Özv. *Mészáros Jánosné Gyurgyanovics Julianna* nagysallói lakosnő férjének halála után házához fogadta *Pozbai János* nagysallói legényt, akit később összeházasított egyik rokonával *Magda* Máriával, egy barackai gasda leányával. A menyecske azonban gyakran öszeszédült az öreg asszonnyal, akitől az urat féltette. S mert az ura mindig Mészárosnának fogta vele szemben pártját, ezért nagyon haragudott rá s csak az alkalmat várta, hogy bosszuját kitölthesse. E hó 20.-án valami miatt ismét öszeszédültek, mire Pozbainé egy készentartott üvegéből özv. Mészárosnét vitriollal leöntötte, ki oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben. A vitriolos menyecske ellen megindították a büntető eljárást.

— **Üzelmek a gazdák rovására.** Gazdáink nem képzeltetik, hogy a tavalyi esős őszt következtében mily nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jóhiszeműleg, részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magtöleket. Minél alacsonyabb áron kínálják, annál biztosabb, hogy például a répagam, melyből a hirhedt bizenczi hibás, selejtes áru több ezer zsákkal van a vidéken elhelyezve, legtöbb esetben dohos és általában igen rossz csirák, sőt az északnémetországi között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, köztudomású, hogy a múlt napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mintegy 20 vagon olasz rostaalja, melynek az a hivatás, hogy honi lóhere közé kevertesse. Nem is szólva a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda” szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztáni lucerna nagy tömegben kerül Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjon meg a régi megbízható cégeknél és ne üljön föl se kereskedő, se gasda az említett igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint a hasznavehetlen portékán akármilyen áron tudni. Ha gazdáink nem elég óvatosak, akkor nagy bajok lesznek és csodákat fognak ez évben tapasztalni.

— **Gyilkosság.** *Batov János* zselizi földmives tegnap hajnalban három fejsze-csapással agyonütötte feleségét. A csendőrök a gyilkos férjét elfogták és a lévai kir. járásbíróóság börtönébe szállították.

— **A lévai mozi** a bármás ünnep alkalmából két, remek műsorrall kedveskedik a közönségnek. Az első előadás husvét hétfőjén, a második supraló kedden lesz. Az első előadás komikus és tudományos felvételekkel bővelkedik; ezek közül kiemelkedik *Pierre Wolf* híres népszinműve *A paták*, mely különösen a hölgyközönség között fog nagy tetszést aratni. A keddi műsor legérdekesebb száma *Cirkussz kupola alatt*, állat-dráma lesz két felvonásban, mely erediségénél fogva nagy figyelmet fog ébresztani. De a többi szám is kollektos meglepetéssel fog szolgálni. Lesz kacagtató, humoros jelenet bőven, ami külön ajánlásra nem is szorul.

— **Füldökedvezmény az áll. tisztviselőknél.** A hivatalos lap közli a földmívelésügyi miniszter értesítését az ügykö-

rebe tartosé állami gyógyfürdőkben és nyaralótelepeken az állami tisztviselők és azok hozzátartozói által igénybevehető kedvezményekről. Az értesítés részletesen felsorolja a Herkulesfürdőn, Ránkfüreden, Viszánán, Fenyőházán és Tátrolomnicon nyerhető kedvezményeket, valamint az azok elnyerésére megkívánt feltételeket.

— **A pálinka áldozata.** Nyitrán *Kompan Mária* 48 éves óbárai születésű cseléd az elfogyasztott sok pálinka hatása alatt az utcán összeesett. A rendőrök beállították a kózkórházba, ahol néhány óra mulva meghalt.

— **Rövid hírek.** Birtokparcellázás Montmegyében. A besztercebányai káptalan birtokában levő hontánadasi nagybirtokot — mint értesülünk — hetven hontánadasi kisgazda vette meg 480 ezer koronáért. — Uj pénzügyőri biztosi kerület. A pénzügyminiszter *Bát* székhellyel új pénzügyőri biztosi kerületet szervezett, amely márc. hó elején kezdte meg működését. — **Drágább lesz a cipő.** Az osztrák cipőgyárosok elhatározták, hogy a talpbőr árának felemelésére és általában a bőrök árának óriási emelkedésére való tekintettel a cipő árát 15 %-kal felemelik, ami természetesen azt jelenti, hogy a cipő nálunk is annyival drágul meg. — **Királygyilkosság.** *György* görög királyt folyó hó 18.-án, délután fél 6 órakor Szaloniki utcáján agyonlötötte egy *Skinas Sándor* nevű görög ember, akitől azt állítják, hogy nem épelméjű.

— **Szépérvék és életbölcseleg jellemzői** mindasokat, akik cipőiket bersonozva viselik. — Az új Berson gummi-sarok rugékony és elpusztíthatlan.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A Barsmegyei Népbank R. T. a lévai áll. tanítóképző-intézet ifjusága segítő-egyesülete javára 25 koronát volt kegyes adományozni. Ezen nemes adományért hálás köszönetét fejezi ki a nevezett pénzügyintézetnek

Léva, 1913. március 18.

Köveskúti Jenő,
áll. tkpző. int. igazgató.

Köszönetnyilvánítás.

A Lévai Takaré- és Hitelintézet a lévai áll. tanítóképző-intézet ifjusági segítő-egyesülete javára 25 koronát volt kegyes adományozni. Ezen nemes adományért hálás köszönetét fejezi ki a nevezett pénzügyintézetnek

Léva, 1913. március 18.

Köveskúti Jenő,
áll. tkpző. int. igazgató.

Nyilvános köszönet.

Nagysárhoi *Frankl Ede* úr nagybirtokos a Lévai Izraelita Nőegylet szegényei részére 10 szék burlonját küldött az elnökséghez. Fogadja a nemeslektű adakozó az egylet leghálásabb köszönetét.

Deák Adolf, Dr. Frommer Ignác,
titkár. elnök.

A P R Ó S Á G O K.

Rovatvezető: *Zuhany*.

A helyszerzőnél. *Nagysága:* Kérem, mi úgy bánuak a cseléddel, mintha a családhöz tartoznék. — *Helyszerző:* No kérem, az a baj!... Tessék úgy bánni vele mintha — kedves vendég volna...

Jó tanács. — Adjon tanácsot, komám, hogy mit csináljak? — Hát mi a baja? — Hogyha így igényesen állok, mint most, hát a vér mindig a fejembe száll, oszt szédülök. — Hát álljon kend a feje tetejére, akkor majd a vér a lábába száll!

Tanügy.

Meghívó.

A „Bars megyei Ált. Tanítóegyesület” választmánya folyó évi március hó 27-ikén délelőtt 10 órakor Léván, a József Főherceg Tanítók Házában ülést tart, amelyre ezúton is meghívjuk a választmány tagjait. Tárty: 1) Az ez évi rendkívüli közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása. 2. A tanítói szolgálati pragmatika. 3. Tanítók Háza gondnokának és felügyelő biz. jelentése. 4) Folyó ügyek, indítványok.

Léva, 1918. március hó.

Bányai Ferenc,
titkár.

Mozsary János,
alelnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1918. évi marc. hó 16-tól 1918. évi marc. hó 23-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Rakovszky József Kliment A.	leány	Julianna
Varhanyik Lajos Gregus M.	leány	Rozália
Dara József Nemcsok R.	fiú	József
Kóhn Izrael Stadler Regina	fiú	László
Obert János Kojcsa J.	fiú	János

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Bicsák Kálmán Medveczky E. Dr. Skarvan B. özv. Weisz M.	ág. h. ev. r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Friedmann Zsigmondné	41 éves	Tüdővész
Bocskay János	65 „	Aggasztály
Bucsek József	57 „	Szervi szívbj

Közgazdaság.

Az Első Magyar közgyűlése.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság e hó 14-én tartotta gróf Zichy János v. b. t. t. elnöklété alatt az évi rendes közgyűlést. Az igazgatóságnak Ormódy Vilmos vezérigazgató által előterjesztett jelentése szerint a társaság díjbevételei a lefolyt év ismeretes rendkívül kedvezőtlen gazdasági viszonyai dacára is mindegyik üzletágban emelkedtek. A tűzbiztosítási üzlet károk tekintetében kedvezőnek nem mondható ugyan, azonban az 1911-iki abnormális évvel összehasonlítva, mégis lényegesen kevesebb kártérítést kellett a társaságnak teljesítenie, úgy, hogy ez az üzletág is kielégítő nyereséggel zárul. A jégbiztosítási üzletág veszteséges volt. A szállítványbiztosítási üzletet a társaság a nemzetközi verseny túltengése folytán már évek óta csak szűkebb keretek között folytatja. A betűbiztosítási üzletágban szerzett kedvező tapasztalatok az üzletállomány fokozott fejlesztésére sarkalták a társaságot, ami az elmúlt évben is eléggé sikerült. Az életbiztosítási üzletág további fejlesztésére a társaság a lefolyt évben is kiváló gondot fordított s így az új szerzemények a rossz pénzügyi viszonyok dacára is tuhaladták az előző évi új szerzemények összegét. Noha a társaság tartalékainak elhelyezésére szolgáló elsőrendű értékpapírok tőzsdei árfolyama az általános gazdasági helyzet folytán jelentékenyen alászállott, az esztendő-

kön át külön e célra gyűjtött tartalék egy részéből az évi üzleteredmény mindennemű megterhelése nélkül is fedezetet nyertek a különben csak átmeneti jellegű árfolyamkülönbséti összegek. Az 1912. évi üzleteredmény így is a legjobb, amelyet a társaság ötvenöt évi fennállása óta eddig elért. A szárszámadás 5,413,333 korona 26 fillér tiszta nyereséget tüntet fel s az igazgatóság indítványozta, hogy az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 3,500.688 korona 21 fillérből részvényenkint 800 korona, összesen 3,200,000 korona fizetessék ki osztalék gyanánt, a még rendelkezésre maradó összegből pedig — az alapszerű 108.266 korona 66 fillér ez idei hozzájáruláson kívül — további 100.000 korona a tisztviselői nyugdíjalap és az alapszabályszerű 541.333 korona 33 fillér ez idei hozzájáruláson kívül további 200.688 korona 21 fillér a külön tartalék gyarapíttassék. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangúlag elfogadta s a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta. Végül, a felügyelő-bizottság tagjainak mandátuma lejárván, abba újból egyhangúlag beválasztották: Berzeviczy Albertet, Burchard-Bélaváry Kourádot, Németh Titust, báró Radvánszky Gézát és báró Uechtritz Zsigmondot.

Nyiltér.

Tápláló - egészséges - olcsó
Gyermekeknek a legjobb

106—1913. v. h. szám.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetfalvi kir. járásbíró 1912 évi Sp: LL 680—2 számú végzése következtében Dr. Schindler Arthur ügyvéd által képviselt Krautweiner József javára 478 kor. 97 fill. s jár erejéig 1912 évi dec. hó 2-án fogatott kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 623 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok, kertológép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körmüchányai kir. járásbíró 1912 V: 120 számú végzése folytán 473 kor. 97 fill. tőkekövetelés ennek és pedig 224 kor. 52 fill. után 1909 aug. 1-től: 51 kor. 30 fill. után 1910 jan. 1-től: 47 kor. 30 fillér után 1011 jan. 1-től és 150 korona után 1911 december 1-től járó 5% kamatai és eddig összesen 68 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Körmüchányán alperes lakásán leendő megtartására 1913 évi március hó 28-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitétik és ahhoz a veuni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok a legutóbbi ígérőnek készpénz fizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben ezen ingóságokat mások is le illetve fel foglalták volna és arra kielégítési jogot nyertek volna jelen árverés ezek javára is elrendeltetik.

Ujbánya 1913 március hó 13

Lukács Miksa.
kir. bir. végrehajtó.

37—1913. v. h. szám.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V kor kir. járásbíró 1912 Sp: 861—4 számú végzése folytán Dr. Bártfai Farkas Samu ügyvéd javára 100 kor. és jár erejéig 1912 évi febr. hó 10-én fogatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3000 koronára becsült ruhaszövetek nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körmüchányai kir. járásbíró 1913-ik évi V: 13—1 számú végzése folytán 98 kor. 20 fill. tőkekövetelés ennek 1913 évi máj. hó 6 napjától járó 5% kamatai valamint a még felmerülő költségek erejéig Körmüchányán alperes lakásán leendő megtartására 1913 évi márc. hó 28 napjának d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a veuni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok a legutóbbi ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le illetve felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna jelen árverés ezek javára elrendeltetik.

Ujbánya, 1913. február hó 26.

Lukács Miksa.
kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

Léván Teleky-utca 10. számú ház szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos vagy megbízottja Dr. Kersék János ügyvéd Léván.

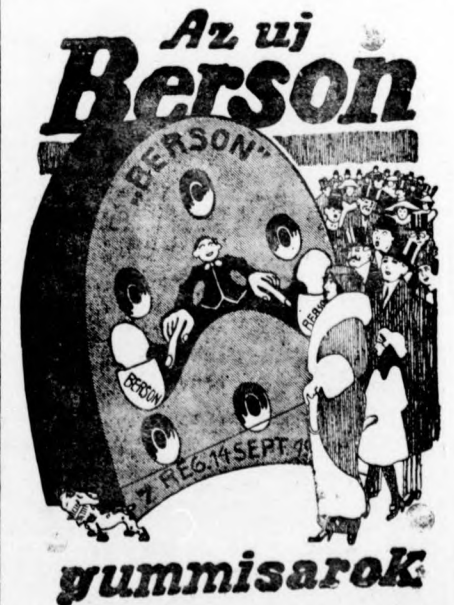
Kiadó üzlet Zsarnócán teljes berendezéssel vas-, fűszer- és vegyeskereskedés kiadó. Bővebbet DIAMANT B. címen Zsarnócza.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Kereskedelmi bank Léva.

Kiadó lakás.

Léván, Kálnai u. 2. számú házban 3—4 szobás urilakás, kerttel és mellékhelyiségekkel f. évi május 1-től kiadó. Bővebbet Szauer Izidor és Mór cégnél Léván.

Tartóssága, ruganyossága, eleganciája utólérhetetlen.

Haszonbérbeadó

Turócmegyében, előnyös feltételek mellett egy, körülbelül 600 kat. hold szántó, rét és legelőből álló, 720 Hl. szeszkontingenssel bíró, újonnan épült, teljes modern berendezésű szeszgyárral, felszerelt hirtok, mely a vasuti állomástól 3 kilométerre fekszik a kellő és jó karban lévő gazdasági épületekkel valamint megfelelő lakással van ellátva. Bővebb felvilágosítást ad báró Révay László Kiskálna, Bars megye.

Kiadó korcsma.

Hontkiskér urbéres közönsége megbízásából közhírré teszem, hogy a tulajdonát képező korcsma épület a hozzá tartozó pince, bolt és jégveremmel együtt 6 évre 1913. évi április hó 10-én tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Kikiáltási ár 850 kor. — Feltételek a hontvarsányi körjegyzőnél tudható meg.

ASZTALOS-

tanoncznak egy-két jó házból való fiut felvesz

Agárdy Sándor

asztalosmester

Léván, Teleky-utcza 13. szám.

Ágybavizelés!

Azonali megszüntetés! A kor és nem adatok közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt: **Pfalzer Georg** Nürnberg K 151. (Bajorország.)

Modern ház

a Mángorló utcában (17), 4 szoba konyha, fürdő szoba, kamra, pincze, üvegezett folyosó melléképületben cselédszoba és mosó konyha parkirozott udvar, gazdasági udvar kis zöldegg-kert, kút az udvaron, folyó év május hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó. Feltételek **TOKODY IMRE** vendéglősnél tudhatók meg.

Eladó ház.

Léván Galamb-utca 2. számú ház eladó. Ugyanott egy elegánsan butorozott szoba is azonnal kiadó.

Köhögés

rekedtség, katarut és elnyázkodás, görcs és hörghurut ellen ne vásároljon mást, mint a finomizű

Kaiser-féle **Mell Caramellet** a „Három fenyő“-vel

6050

drb. orvosok és magánorvosoktól származó bizonyítvány igazolja a biztos eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Dezséri **Boleman** gyógyszerárán és **Knapp Ignác** drogeriájában **L é v á n.**

Nem lesz többé nedves lakás! Nem lesz többé nedves pince!

mert a „BIBER“ absolut vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vizállásos helyiségek tökéletes szárassá tételét.

„BIBER“-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést.

„BIBER“ megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad:

A „BIBER-MÜVEK“ egyedelarusítója **CZIBULKA REZSŐ** műépítész-vállalkozó **LÉVA.**

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése

ALAPITTATOTT 1881.

L É V A.

ALAPITTATOTT 1881.

Mindennemű fűszer- és csemegeárak.

Naponta friss felvágott és prágai sódar.

Elismert legjobb minőségű kávék.

Valódi orosz teák és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cognac, déligyümölcs, dessert, cukorka s mindennemű **csemegek** a legjutányosabb áron. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók, kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint

VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkell főzőedényekből, modern háztartási és konyhateher szerelési cikkekben.

KÖZGYŰLÉSI MEGHIVÓ.

A „Lévai kereskedelmi bank részvénytársaság“
részvényesei az 1913. évi április hó 15-én délután 2 órakor Léván az
intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

A központ részére egy igazgatósági tagnak választása az 1913. 1914. és 1915. évre
Léva, 1913. március hó 18-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kivonat az aletszabályokból. 19. § Szavazatköpes részvényesnek csak azon részvényes tekintetik, ki-
nek nevére az illető részvény legalább 30 nappal a közgyűlés előtt szabályszerűen átíratott és ki részvé-
nyét a szelvény ivvel együtt a közgyűlést megelőző napon az intézettel bevény mellett letette.

APOLLO - színház

mai műsora
rendkívül érdekes.

Délután 4 órakor gyermek előadás
és este 8 órakor rendes előadás.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. LÉVÁN. Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku
állandó gépkiallítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Mit kiabál?

hiszen min-
denki tudja
már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM
Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja: HERCZEG és GEIGER
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Csak azoknak a
cigarettaizóknek
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillért
többet kiadni:

Clubspecialité

120 lap 20 fillér

70 " 12 "

1000 (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák kőz- és szinnyomás
valamint zsiradék-iggynevezett
Ambrésnéből vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van visznyomással a pajegy
és a gyáros aláírása „Modiano“

Főraktár Amstetter Imre, magy. kir.
dohány nagyáruházában.

A Budapesti Asztalos
Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és szövetség

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
Budapest, VIII., József-körút 28. (Bévkocsis-utca
sarkán) Budapest, VIII. kerület Üllői-ut 18.,

állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolcz órától este nyolcz óráig.

Beléptidij nincsen.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
LÉVÁN, Szepesi utca 16. szám alatt

szobafestő és
mázoló műhelyt
nyitottam.

Mindennemű e szakba vágó munkát elvállalok.
Legújabb divatú, modern mintáim megtekinthe-
tők műhelyemben és kívánatra a megrendelő
lakásán is bemutatom azokat.

Jutányos árak mellett szolid munkáról bizto-
sítom megrendelőimet.

Tisztelettel

LEDÉNYI ISTVÁN

szobafestő és mázó LÉVA.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenötödik évi zárszámla 1912. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.

	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.		
Kifizetett károk és költségek	11.596.545,9	
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	5.390.346,39	
Függőben maradt károk tartaléka	6.146,199	60
Szerzési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	711,868	95
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	1.135,897	48
Postabérek	377,954	30
A tűzbiztosítási fizetett terhelő igazgatási költségek	146,477	14
Behajthatlan követelések leírása	1.841,256	78
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	27,591	82
12.116,540	77	22.503,986
II. Szállítványbiztosítás.		
Kifizetett károk és költségek	126.095,14	
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	263.165,41	
Függőben maradt károk tartaléka	62,929	72
Szerzési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	81,719	38
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	22,280	12
100,000	—	296,879
III. Jégbiztosítás.		
Kifizetett károk és költségek	4.730.260,54	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	2.949.348,85	
Függőben maradt károk tartaléka	1.781,511	69
Szerzési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	26,419	64
Bélyegilletékek	352,620	20
Behajthatlan követelések leírása	62,575	75
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	7,732	31
A következő évek közpénz-díjtartaléka	91,797	28
967,649	33	2.989,506
IV. Betörésbiztosítás.		
Kifizetett károk és költségek	63.637,80	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	29,755,81	
Függőben maradt károk tartaléka	33,851	96
Szerzési és igazg. költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	9,979	81
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	94,570	04
440,000	—	577,401
1912. évi nyereség		3.620,700
		29.958,774

	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.		
Az 1911. évről áthozott közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	24.011,411	56
Tűzbiztosítások után bevett díjak és ille- tekek	3.373,069	26
levonva: törlesztett díjak	8.521,861	53
viszontbiztosítási díjak	11.894,870	79
Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka	100,000	—
II. Szállítványbiztosítás.		
Az 1911. évről áthozott közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	615,825	56
Szállítványbizt. után bevett díjak és ille- tekek	18,095	73
levonva: törlesztett díjak	501,074	89
viszontbiztosítási díjak	519,173	62
Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka	430,000	—
III. Jégbiztosítás.		
Az 1911. évről áthozott közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	4.730,482	85
Jégbiztosítások után bevett közpénz- díjak és ille- tekek	511,473	22
levonva: törlesztett díjak	2.319,459	38
viszontbiztosítási díjak	2.890,332	60
Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka	430,000	—
IV. Betörésbiztosítás.		
Az 1911. évről áthozott közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	494,704	63
Betörésbiztosítások után bevett közpénz- díjak és ille- tekek	63,805	42
levonva: törlesztett díjak	211,141	71
viszontbiztosítási díjak	274,947	13
Az 1911. évben függőben maradt károk tartaléka	1.784,189	25
V. Egyéb bevételek.		
Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, valamint Árfolyamnyereség idegen pénzeszközök után,	123,016	07
Társasági házak tiszta jövedelme	29,958,774	88

korona	fill.	korona	fill.
11.984,764	64		
12.116,540	77	24.701,149	16
599,843	75		
96,651	94	277,856	24
81,204	80		
535,909	73		
1.898,550	25	2.449,788	38
9,308	38		
430,000	—		
219,757	50	648,795	80
9,038	80		
1.784,189	25	1.987,305	82
123,016	07		
		29.958,774	88

VAGYON.

Mérlegszámla 1912. december 31-én.

	korona	fill.
Központi pénzkészlet	475,877	33
Értékpapírok és pénztárazatoknál elhelyezett tőkék:		
külön kimutatás szerint	33.948,123	42
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:		
2.390,000 kor. Ki-birtokosok országos föld- hitelintézete 2/10-ös záloglevél	2.390,000	—
45 db Pesti hazai első takarékpénztári részvény	765,000	—
Átmeneti kamatok	55,916	66
„Ormódi Ormody Amélie alapítványa” értékei:		
50,600 kor. Ki-birtokosok országos föld- hitelintézete 4/10-ös zálogl.	48,576	—
Átmeneti kamatok	379,50	—
Első magyar általános biztosító társaság „Tízoltók segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. Állampénztárban	68,378	27
Átmeneti kamatok	426,927	29
Lezártított váltók	1.027,228	72
Társasági házak	3.383,959	32
Különféle adósk: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél	2.842,392	50
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1.068,110	03
Jégbiztosítási osztály folyószámlán	1.529,068	88
48.767,878	52	

	korona	fill.
Részvényalapítók: teljesen befizetett 3000 egész részvény a 2000 korona és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 1000 korona	8.000,000	—
Nyomrendnyitások	8.000,000	—
Külön tartalék	5.922,568	81
Jégbiztosítási külön tartalék	2.000,000	—
Közpénzdíjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	12.116,540	77
a) tűzbiztosítási díjtartalék	100,000	—
b) szállítványbiztosítási díjtartalék	697,649	33
c) jégbiztosítási díjtartalék	440,000	—
d) betörésbiztosítási díjtartalék	440,000	—
Függő károk tartaléka:		
a) tűzbiztosítási függő károk tartaléka	711,888	95
b) szállítványbiztosítási függő károk tartaléka	81,719	38
c) jégbiztosítási függő károk tartaléka	26,419	64
d) betörésbiztosítási függő károk tartaléka	8,979	81
Különféle hitellek	828,967	78
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	888,262	15
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja**	8,925	—
Különféle alapok:		
a) Első magyar általános biztosító társaság „Példázados alap”	500,000	—
b) Első magyar általános biztosító társaság „Érvény-alap”	300,000	—
c) Első magyar általános biztosító társaság „Ezeréves al- pítványa”	100,000	—
d) Ormody Vilmos-alap	100,000	—
e) Ormody Amélie alapítványa	50,845	50
f) Első magyar általános biztosító társaság „Tízoltók segély- alapja”	68,378	27
Életbiztosítási osztály folyószámlán	1.019,238	77
1912. évi nyereség	1.991,541	21
** Az idei hozzájárulásokkal 6.664,589 kor. 85 fillérré emelkedik. ** A matematikai mérlegben szereplő külön alappal, valamint az idei hozzájárulással 4.081,287 kor. 09 fillérré emelkedik.	3.620,700	81
48.767,878	52	

TEHER.

korona	fill.
8.000,000	—
8.000,000	—
5.922,568	81
2.000,000	—
12.116,540	77
100,000	—
697,649	33
440,000	—
440,000	—
711,888	95
81,719	38
26,419	64
8,979	81
828,967	78
888,262	15
8,925	—
3.214,949	89
500,000	—
300,000	—
100,000	—
100,000	—
50,845	50
68,378	27
1.019,238	77
1.991,541	21
3.620,700	81
48.767,878	52

II. Életbiztosítási üzlet.

Ötvenedik évi zárszámla 1912. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.

	korona	fill.
Visszaváltott kötvényekért.	3.371,572	78
Halálesetek után kifizetett károsszeg	5.526,615	50
Lejárt kiházasítási tőkékért	5.094,716	15
Kiházasít. biztosításoknál haláleset követk. díjviszterítés	64,818	11
Függőben levő károk és díjviszterítések tartaléka	756,082	60
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	422,213	58
Bélyegyekért	1.178,296	18
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.	580,899	60
Tiszt. fizetések	505,388	11
Adóért	1.550,429	93
Orvosi díjakért	338,725	06
Szerzési és behajthatlan költségek	58,234	81
Behajthatlan tartozások leírása	204,886	88
Kisorsolt biztosítások tartaléka	1.910,151	99
Díjtartalék az év végén	4,099	—
1912. évi nyereség	161.928,309	51
	1.792,632	45
	184.187,012	74

	korona	fill.
A múlt évből áthozott díjtartalék	167,355,610	15 fill.
Befolyt díjak: az évben kiállított kötvények után	2.745,455	79
az előbbi években kiállított kötvények után	24,327,391	44
a biztosított tőke emelésére fordított nyeresemények	124,165	42
Illetek	594,494	82
Levonva: törölt kötvények és díj- nyugták	2.087,691	30 f.
viszontbiztosítási díjak	1.064,718	35
Kamatjövödelem	8.132,409	65
Múlt évi függőben volt károk és díjviszterítések tartaléka	726,388	84
Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	400,899	70
184.187,012	74	

korona	fill.	korona	fill.
151.183,576	86		
2.745,455	79		
24,327,391	44		
124,165	42		
594,494	82		
27.791,506	97		
8.132,409	65	24.859,097	32
		7.167,561	02
		1.128,788	04
		184.187,012	74

VAGYON.

Mérlegszámla 1912. december 31-én.

	korona	fill.
Értékpapírok és pénztárazatoknál elhelyezett tőkék	139.008,944	02
Tulajdonosi csoportok értékpapírai:		
80.800 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék	84,45	68,35
6.500 kor. n. é. M. földhitelint. 4% kor. zálogl.	5,729	—
Átmeneti kamatok	73,955	60
Jelzálog-kölcsönök	1.142,412	60
Kötvény-kölcsönök	473,100	—
A központi tartozások folyószámlán	19.718,755	—
Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél és viszontbiztosított intézeteknél	1.991,541	21
4.801,581	33	
167.209,639	66	

	korona	fill.
Díjtartalék	167,355,610	15 fill.
levonva a viszontbiztosítási díjtartalékok	5,427,300	47 fill.
Biztosítási alap	1.172,375	44
Kiházasítási tőkék nyereseménye	1.172,375	44
Függőben levő károk tartaléka	756,082	60
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	422,213	58
Tulajdoni csoportok számlája	74,029	28
Előre fizetett díjak	86,295	34
Fel nem vett nyeresemények 1911. évről	18	72
Kiorsolt biztosítások tartaléka	4,000	—
Viszontbiztosított intézetek és mások követelései	200,849	46
1912. évi nyereség	1.792,632	45
167.209,639	66	

TEHER.

korona	fill.
161.928,309	68
1.172,375	44
1.172,375	44
756,082	60
422,213	58
74,029	28
86,295	34
18	72
4,000	—
200,849	46
1.792,632	45
167.209,639	66

Értékpapírok és pénztárazatoknál elhelyezett tőkék:

Az elemi ágazatok mérlege szerint	K	23.946,139	42
Az életbiztosítási ágazatok mérlege szerint	K	139.008,944	02
Összesen	K	1.254.467	44

a) Értékpapírok:

Záloglevelek	K	120.346,809	50
Közvetítő kötvények	K	2.0	